

Escola de Natura de Sau - La Coromina - La Pendissa - La Vileta - La Font - Vilanova de Sau - El torrent de les Fagedes - La Coromina - Escola de Natura de Sau

Recorregut 9 km d'anada i tornada

Desnivell Pujada de 120 m i baixada de 120 m

Durada 3 h sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir de 7 anys

Destaquem El poble de Vilanova de Sau i les masies del voltant

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina.
A l'estiu, cal incloure gorra i cremes de protecció solar.

fixa't

Les masies
Els horts
El gorg
Les falgueres i molses
Les plantes medicinals
Els eucaliptus
Els corrals
El poble
El torrent
Els avellaners
Els ocells
Els ases

En conveni amb:

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

2 Vilanova de Sau

SAU

itineraris de natura SAU

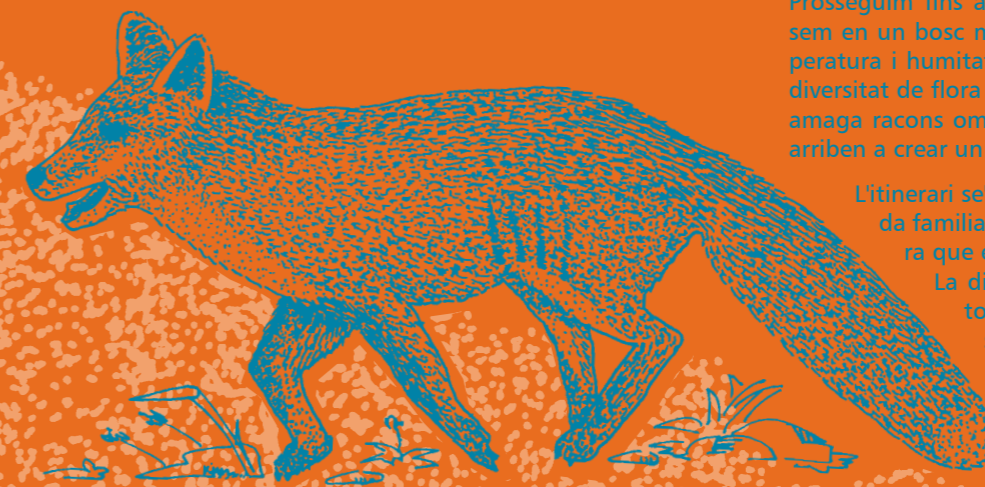
1. La presa de Sau
2. Vilanova de Sau
3. La roca Falconera
4. El pont de Malafogassa
5. El puig del Far
6. La riera Major i els Crous
7. Les Grioterres
8. Sant Pere de Casserres
9. Els Munts
10. Tavertet
11. El salt del Molí Bernat
12. De Rupit a Tavertet

Aquest itinerari es desenvolupa pel municipi de Vilanova de Sau, situat al límit oest de la comarca natural de les Guilleries. Un poble immers dins el marc incomparable de la vall de Sau, envoltada de cingles abruptes, que reflectits al pantà confereixen al paisatge un encant difícil de descriure.

La passejada parteix de can Mateu, l'Escola de Natura de Sau. Fa un recorregut circular per les masies que hi ha a peu de cinglera, entra dins el poble de Vilanova de Sau i s'apropa al fresc torrent de les Fagedes per retornar al punt de partida.

La volta per les masies ens acosta els elements més característics de la vida rural: els masos, els pous, els safareigs, els camps de conreu, les pallisses, el bestiar... Entrem al poble de Vilanova i ens apropem a l'església romànica de Santa Maria, datada del segle XI. Proseguim fins al torrent de les Fagedes, ens endinsem en un bosc molt espès on les condicions de temperatura i humitat que presenta possibiliten una gran diversitat de flora i fauna. El camí que voreja el torrent amaga racons ombrívols, on les molses i les falgueres arriben a crear un paisatge gairebé idíl·lic.

L'itinerari se'ns planteja com una agradable sortida familiar per apropar-nos a la vida rural alhora que és un interessant passeig naturalístic. La dificultat de la ruta és mínima i fins i tot se'n pot reduir la seva llargada situant el punt de sortida i arribada al mateix poble de Vilanova de Sau.

Escola de Natura de Sau (430 m)

L'itinerari parteix de l'Escola de Natura de Sau. Prenem la pista asfaltada, marcada amb les línies grogues i blanques del PR. Anem serpentejant, entre roures, pins i alzines, fins arribar a la cruïlla de les Tallades. Emplenem el GR-2, de línies blanques i vermelles, que condueix al poble de Vilanova de Sau. Creuem per damunt el torrent de Romanins i després d'una petita pujada, ja comencem a observar els conreus que envolten la Coromina.

30 min. La Coromina (500 m)

La Coromina és una masia envoltada de camps de conreu treballats durant tot l'any. Al corral de la masia també hi tenen alguns animals de granja: conills, gallines i vaques productores de llet. Just passada la masia, a mà dreta, un petit corriol davalla de dret i ens apropa a un racó idíl·lic. Envoltat de roques cobertes de falgueres, molses i líquens, hi trobem un petit gorg immers en un ambient místic, un racó de fades, nimfes i dones d'aigua. De vegades, però, tot l'encant de l'indret resta sec, doncs l'aigua que baixa pel torrent de Romanins és emprada per regar els camps de la vora.

Tornem al camí principal i continuem el recorregut tot seguint el GR i les seves traces vermelles i blanques. Arribem a la carretera N-141, la flanquegem a mà dreta i allà mateix prenem una pista pavimentada, també a la dreta, que ens portarà fins a la propera masia, la Pendissa.

45 min. La Pendissa (520 m)

Poc abans d'arribar-hi, al marge dret de la pista, ens crida l'atenció un safareig, ara camuflat per la vegetació. Fins fa poc temps era utilitzat per les dones dels masos del voltant per rentar la roba. D'aquí l'expressió "fer safareig", doncs quan es trobaven per rentar feien petar la xerrada una bona estona! Arribem a la Pendissa. El mas té corrals i conreus de blat, blat de moro i alfals per al bestiar. Al marge esquerre del camí, en un racó de l'esplanada de davant del corral, hi ha una petita roda de pedra que s'utilitza per esmolar ganivets i altres eines del camp.

Deixem la Pendissa a mà dreta i continuem per la pista asfaltada, tot fixant-nos que està flanquejada de xiprers. En la vella cultura mediterrània, aquests són arbres utilitzats com a senyal de benvinguda per als caminants. Deixem un camí que surt a mà dreta, i que es dirigeix a can Girapells, una masia reformada. Més endavant a mà dreta, trobem un pou que recorda una borda de pastor.

Seguint el camí, al marge esquerre hi trobem un bosc d'eucaliptus, espècie introduïda que s'utilitza per a l'aprofitament de la fusta. I com és sabut, les fulles d'aquest arbre tenen propietats medicinals i s'utilitzen per tractar afeccions de les vies respiratòries. Podem entretenir-nos a buscar les diferències entre el marge esquerre, on l'espècie dominant és introduïda per l'home, i el marge dret, on trobem un alzinar, el bosc autòcton. Continuem camí amunt i després d'un petit pendent trobem la Villeta.

1h 15 min. La Villeta (570 m)

La Villeta és una masia fundada el 1852, segons una inscripció que trobem al capdamunt de la porta principal. Aquesta casa

està voltada de plantes aromàtiques que atrauen les abelles, les masoveres ho aprofiten i tenen uns ruscs per fer mel.

Des d'aquesta casa de pagès s'observa una vista espectacular de la vall de Sau, la població de Vilanova de Sau i el massís de les Guilleries, en primer pla, i el Parc Natural del Montseny en segon pla. Just abans d'arribar a la masia trobem una cruïlla de camins, un s'enfila cap al Puig del Far, l'altre que descendeix entre camps fins la següent parada, la Font.

1h 25 min. La Font (540 m)

Aquesta masia té un origen més senyorial que la resta de les cases que hem vist fins ara, presentant elements arquitectònics més elaborats com arcades decorades a les finestres i portes. A la dreta de l'entrada trobem una alzina i un roure majestuosos, en un espai que, tal i com ho indica l'estranya forma, s'endevina que antigament hi havia una bassa.

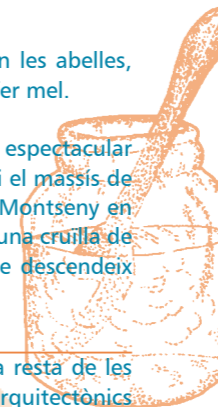
La planta principal de la casa fou aixecada l'any 1736, mentre que els murs que l'envolten i la portalada principal són de l'any 1799, segurament amb funcions defensives. Si travessés l'arc de l'entrada ens trobem amb un pati on hi ha uns corrals molt ben conservats, amb els pallers a prop de l'era, lloc on antigament es batia el blat, l'ordi o se separava el gra de la mongeta seca.

A la façana principal de la casa trobem nombroses anelles que s'utilitzaven per lligar els cavalls, amb unes escaletes enganxades a la paret que tenien la funció de facilitar al genet la feina de muntar a cavall. A l'alçada del primer pis trobem un rellotge de sol que esguarda el pas del temps. A més de les hores (solars, és clar), el rellotge ens indica que la façana està orientada al S. La majoria de finestres i portes principals de les cases de pagès, també són orientades a migdia, amb la senzilla raó d'aprofitar més la calor del sol al llarg del dia.

Deixem la Font representant la pista forestal, i travessem un rierol per un petit pont de pedra. Aquest petit torrent neix just a peu de cinglera, a la Roca Falconera. Reprenem el camí que, en zigzagues, mena a una cruïlla de pistes. El sender de mà dreta s'enfila al cingle. Prenem el de mà esquerra fins a la carretera N-141. Creuem la carretera, i si les bardisses han estat estassades recentment, podem pujar al poble seguint un estret corriol que surt davant mateix de la pista.

1h 55 min. Vilanova de Sau (558 m)

Quan arribem al poble fem una parada a la plaça Major, on destaca una construcció de l'any 1690. A un extrem del poble trobem l'església parroquial de Santa Maria, documentada del 1040 i renovada al segle XII. L'altre extrem del poble es formà

al s. XVIII, degut a un augment de la població força important. En els darrers vint anys s'ha produït un despoblament a causa de l'èxode rural, però actualment Vilanova està patint de nou, un creixement urbanístic acusat, esdevenint un lloc residencial per excel·lència. Avui en dia, els habitants de Vilanova es dediquen preferentment al sector dels serveis, ja que des de la construcció de la presa l'any 1963, aquesta zona ha adquirit un elevat potencial turístic.

Prenem la carretera que davalla rere la rectoria. Pocs metres més endavant trobem una bifurcació a mà dreta i emplenem el camí de terra. Travessem un pont i seguim recte, passem de llarg l'entrada d'una pista que a mà dreta que es dirigeix cap a la fàbrica de formatges, i uns metres més enllà, trobem a mà esquerra un camí que travessa el prat, del costat en surt un sender que davalla al Torrent de les Fagedes. Travessem el torrent per un petit pont i anem seguint un corriol que en voreja el marge dret, en direcció del corrent. És un bon moment per aturar-nos i gaudir de l'ambient que ens envolta, observant la vegetació i escoltant el cant dels ocells que gosen apropar-se.

2h 10 min. Torrent de les Fagedes (500 m)

Continuem el camí vorejant el torrent de les Fagedes, curs d'aigua amb un cabal intermitent que neix al cingle dels Munts. De fagedes no en trobarem pas, doncs el nom del torrent prové de la masia de les Fagedes, per on circula aquest torrent prop de Vilanova de Sau.

Es caracteritza per tenir un bosc de ribera ben constituït amb un estrat arbustiu dominat per boix i grèvol, un estrat arboreo on predominen verns i avellaners i un estrat herbaci amb falgueres i ortigues. Al ser indret d'elevada humitat, constantment trobem molses i líquens recobrint les escorces dels arbres i les pedres. En endinsar-nos una mica a la riba, si parem atenció podrem sentir el cant d'ocells com el de la mallarenga carbonera, el cucut i el pit-roig. Dins de l'aigua, entre la vegetació aquàtica o sota les pedres del llit del torrent, podem observar macroinvertebrats, sempre que hi hagi un mínim cabal, és clar.

Uns 100 m més enllà creuem el torrent i seguim el caminet paral·lel a la riba de l'altre costat. Sortim a una pista forestal. L'agafem a mà dreta, i uns metres més enllà trobem una bifurcació a mà dreta que passem de llarg, fins arribar a la carretera N-141 a la presa. La creuem i emplenem el camí de terra de davant que mena altre cop a la Coromina, i d'aquí, desfem camí fins a can Mateu.

2h 55 min. Escola de Natura de Sau (430 m)

Arribada a l'Escola de Natura.